

MSSNDCLRCQ
Meessen De Clercq

EVARISTE RICHER
Avalanche

6 september – 26 oktober 2013

Abdijstraat 2a B 1000 Brussel
meessendeclercq.com

Van *Avalanche*, het in de wonderkamer getoonde werk van Evariste Richer (°1969), werd reeds een versie getoond in het Centre international d'art de Vassivière en op Art Basel in de sectie Parcours afgelopen Juni. Het stuk bestaat uit ongeveer 45.000 dobbelstenen, die zo op de vloer werden gelegd dat het lijkt alsof ze willekeurig samengevoegd werden. De dobbelstenen werden daarentegen heel exact geplaatst en creëren het beeld van een lawine. De zes zijden van de dobbelstenen stemmen overeen met zes grijsnuances (de zijde met 1 puntje is bijna wit, die met 6 puntjes bijna zwart). Deze dobbelstenen werden zorgvuldig en manueel naast elkaar geplaatst en zijn noch tegen elkaar, noch tegen de grond gelijmd. Dit verleent het geheel een kwetsbaarheid, ontbinding luurt om de hoek bij elk ongelukkig stootje. Als de bezoeker zich met de rug naar de straat plaatst, kan het gepixeliseerde beeld opnieuw samengesteld en gevat worden, in een soort optische dronkenschap. De kunstenaar, die heel gevoelig is voor de notie toeval, het opduiken en de gevolgen ervan, stelt hier een werk voor dat op meerdere wijzen kan gelezen worden. Het spel is van alle culturen van alle tijden. Door de dobbelsteen te gebruiken als basismateriaal, spelonderdeel bij uitstek, verbindt Richer op perfecte wijze voorwerp aan onderwerp. Een lawine is een contingent systeem, en het uitbreken ervan is een functie van meerdere factoren die even toevallig lijken als een dobbelsteenworp. Het is vrijwel onmogelijk hier niet te denken aan het gedicht van Mallarmé, en zijn gelauwerde zin "*Un coup de dés jamais n'abolira le hasard*", maar ook het gelijknamige werk van Marcel Broodthaers duikt snel op in de gedachten. Hier kan ook legitiem verwezen worden naar het belangrijke werk *Un, Eins, One* van Robert Filliou, bestaand uit duizenden, willekeurig op de grond geworpen dobbelstenen van verschillende formaten en kleuren, waar op alle zes zijden slechts één punt staat. De aanpak en het werk van Richer zijn echter heel verschillend: de dobbelstenen komen rechtstreeks uit de fabriek waar ze geproduceerd werden, en werden één na één, op methodische wijze en met engelengeduld, geplaatst. Een effect van nevelige vibratie wordt opgeroepen door de opeengehoopte massa dobbelstenen. Men ontwaart er geen echt epicentrum in, wat een wazige impressie geeft. De dobbelstenen, allen identiek, lijken zich niet te concentreren omheen een punt, maar geven de indruk in een glijdende beweging te zijn en voortdurend toe te nemen in aantal. Richer analyseert en ontrafelt in zijn werk vaak supra-menselijke gebeurtenissen die het bestaan beheersen, en die een fundamentele weerslag hebben op ons individueel lot. Door enerzijds zijn aandacht te vestigen op het spel dat symbool staat voor vermaak en anderzijds op een gewelddadige manifestatie van de natuur, bouwt de kunstenaar binnen dit werk een sterke spanning op, die nog versterkt wordt door zwart/wit contrasten en de densiteit van de dobbelstenen. Het lijkt alsof ze elk moment uit elkaar kunnen vallen, alsof de verspreiding van de kubusvormige deeltjes imminent is, en er een geweldige energie uit voort zal spruiten.